

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Babeș-Bolyai"
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Filosofie în Limba Maghiară
1.4 Domeniul de studii	Filosofie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Filosofie/ Filosofie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Axiologie, HLM2513						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. dr. Ungvári Zrínyi Imre						
2.3 Titularul activităților de seminar și curs practic	Conf. dr. Ungvári Zrínyi Imre						
2.4 Anul de studiu	II.	2.5 Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	D.S.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator/curs practic	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator/curs practic	28
Distribuția fondului de timp:					Ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					28
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					14
Examinări					4
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	56 fiz./ 126 conv.				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală de curs/seminar, xeroxuri, fotocopii, cărți.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Sala de curs: Böhm Károly (Str. Kogălniceanu nr. 1., et I.) Fotocopii, materiale didactice vizuale, proiector, dvd. Prezența obligatorie la 80% din numărul orelor de seminar

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	C1.4 Interogarea locului/funcției filosofiei în cadrul diverselor domenii ale culturii și cunoașterii umane, și precizarea relațiilor între acestea C3.4 Examinarea critică și constructivă a conceptelor și viziunilor (abordărilor) din știință, politică, religie și artă C4.1 Formularea de ipoteze referitoare la acțiunile și experiența umană, utilizând în mod adecvat limbajul și metodele de bază ale Filosofiei C4.2 Interpretarea și aprecierea creațiilor umane (cultural-artistice, științifice) prin aplicarea cunoștințelor filosofice de bază
Competențe transversale	CT1. Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații - problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: principii, valori, etici, modalități de gândire și practici C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane
---------------------------------------	--

7.2 Obiectivele specifice	<p>C1.1 Identificarea și definirea conceptelor și teoriilor fundamentale ale filosofiei, pe parcursul lecturii unor texte filosofice date</p> <p>C1.3 Definirea și exprimarea specificității problemelor filosofice în raport cu alte discipline umaniste</p> <p>C2.2 Examinarea analitică și sintetică a unor texte/teorii filosofice, pe baza terminologiei specifice</p> <p>C2.5 Soluționarea unei probleme filosofice de complexitate medie, la o disciplină filosofică oarecare</p>
---------------------------	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Problematika valorii și termenul de „valoare”	Prelegere, prezentare power point, discuții	Se va acorda atenție problemelor ridicate de către studenți, explicațiilor și exemplificării
2. Valori și suporturi valorice 3. Receptarea valorii și judecata de valoare 4. Reprezentări valorice metafizice și etice	Prelegere, prezentare power point, discuții Prelegere, prezentare power point, discuții Prelegere, prezentare power point, discuții	
5. Reprezentări valorice teologice și religioase	Prelegere, prezentare power point, discuții	
6. Reprezentări valorice bazate pe critica rațiunii	Prelegere, prezentare power point, discuții	
7. Normativismul axiologic și sistemul valorilor 8. Valoarea de adevăr	Prelegere, prezentare power point, discuții Prelegere, prezentare power point, discuții	
9. Conceptului fenomenologic al valorii 10. Conceptul fenomenologic al valorii morale	Prelegere, prezentare power point, discuții Prelegere, prezentare power point, discuții	
11. Conceptul fenomenologic al valorii estetice	Prelegere, prezentare power point, discuții	
12. Filozofia pragmatistă a valorii și pluralismul axiologic 13. Determinarea culturală a sensibilității axiologice	Prelegere, prezentare power point, discuții Prelegere, prezentare power point, discuții	
14. Comunicarea valorii	Prelegere, prezentare power point, discuții	

Bibliografie

1. Andrei, Petre: *Filosofia valorii*. Iași, Ed. Polirom, 1997.
2. Bonyhai Gábor: *Értéknyelv [Limba] valoric*, Rev. *Magyar Filozófiai Szemle*, 1976/4.

3. Durkheim, Émile: Tényítéletek és értékítéletek [Judecăți de fapt și judecăți de valoare] In: Durkheim, Émile: *A társadalmi tények magyarázatához* [La interpretarea faptelor sociale], Budapest, Ed. Közgazdasági és jogi, 1978.
4. Hartmann, Nicolai: *Esztétika* [Estetica], Budapest, Ed. Magyar Helikon, 1977.
5. Ingarden, Roman: Az esztétikai tapasztalat ismeretelméleti vizsgálatának alapelvei [Principiile gnoseologice ale cercetării experienței estetice]. In: Bacsó Béla (szerk.): *Az esztétika vége – vagy se vége se hossza?* [Sfârșitul esteticii – sau o estetică fără limite?] Budapest, Ed. Ikon, 1995.
6. Nietzsche, Friedrich: *Az értékek átértékelése* [Revalorizarea valorilor], Budapest, Ed. Holnap, 1994.
7. Rickert, Heinrich: *A filozófia alapproblémái. Módszertan. Ontológia. Antropológia* [Problemele fundamentale ale filozofiei. Metodologie. Ontologie. Antropologie], Budapest, Európa, 1987.
8. Scheler, Max: *A formalizmus az etikában és a materiális értékética* [Formalizmusul în etică și etica materială a valorilor], Budapest, Gondolat, 1979.
9. Váriné Szilágyi Ibolya: *Az ember, a világ és az értékek világa* [Omul, lumea și lumea valorilor]. Budapest, Gondolat, 1987.
10. Windelband, Vilmos [Wilhelm]: *Preludiumok* [Preludii], Budapest, Ed Franklin Társulat, s.a.

8.2 Seminar	Metode de predare	Observații
<p>1. Problematika valorii și termenul de „valoare”. Bayer József.: <i>Az érték antinómiái. Az újkantianus értékelmélet és hatása a szociológia módszertanára</i> [Antinomiile valori. Axiologia neokantiană și influența sa asupra metodei sociologice], Budapest, Akadémiai, 1989. Váriné Szilágyi Ibolya, <i>Az ember, a világ és az értékek világa</i> [Omul, lumea și lumea valorilor], http://www.hik.hu/tankonyvtar/site/books/b104/ch05s04s01.html</p>	Anal. de text, discuții	Se va discuta două-trei texte după alegere cu posibilitatea includerii și a altor texte
<p>2. Valori și suporturi valorice. Baudrillard, Jean, <i>A tárgyak rendszere</i> [Sistemul obiectelor]. Ed. Gondolat, Budapest, 1987., Császi Lajos: <i>A rituális kommunikáció neodurkheimi elmélete és a média</i> [Teoria neodurkheimiană a comunicării ritualice și mass-media], In: Rev. Szociológiai Szemle 2001/2., http://www.mtapti.hu/mszt/20012/csaszi.htm, 3. Receptarea valorii și judecata de valoare. Bonyhai Gábor: <i>Értéknyelv</i> [Limbaj valoric], Rev. <i>Magyar Filozófiai Szemle</i>, 1976/4., Durkheim, Émile: Tényítéletek és értékítéletek [Judecăți de fapt și judecăți de valoare] In: Durkheim, Émile: <i>A társadalmi tények magyarázatához</i> [La interpretarea faptelor sociale], Budapest, Ed. Közgazdasági és jogi, 1978., Vattimo, Gianni: De la utopie la heterotopie, In: Vattimo, Gianni: <i>Societatea transparentă</i>, Pontica, Constața, 1995.</p>	Anal. de text, discuții	
<p>4. Reprezentări valorice metafizice și etice. Arisztotelész: <i>Nikomakhoszi etika</i> [Ética nicomahică]; Budapest, Ed. Magyar Helikon, 1971., Arisztotelész, <i>Metafizika</i> [Metafizica], Hatágú Síp Alapítvány, Budapest, 1992., Platón, <i>Philéosz</i>, In: Platón összes</p>	Anal. de text, discuții	

<p>mûvei kommentárokkal [Opere complete ale lui Platon cu comentarii]. Ed. Atlantisz, Budapest, 2001., Platón, Az állam [Statul], http://mek.oszk.hu/03600/03629/03629.htm,</p>		
<p>5. Reprezentări valorice teologice și religioase. Toma d’Aquino: <i>Summa Theologiae</i>. Prima pars. Ed. Telosz, Budapest, 1994; V. A jóról általában [Despre binele în general], VI. Isten jóságáról [Despre bunătatea lui Dumnezeu], pp. 125.-189., Aurelius Augustinus: Vallomások [Confesiuni], In: Szent szerelem [Amor Sanctus]. Keresztény himnuszok és Szent Ágoston tanításai [Imnuri creștine și învățăturile lui Sfântul Augustin], http://mek.oszk.hu/00500/00503/00503.htm</p>	<p>Anal. de text, discuții</p>	
<p>6. Reprezentări valorice bazate pe critica rațiunii. Kant, Immanuel: Az erkölcsök metafizikájának alapvetése [Fundamentele metafizicii moravurilor], In: K. I.: <i>Az erkölcsök metafizikájának alapvetése, A gyakorlati ész kritikája, Az erkölcsök metafizikája</i> [Fundamentele metafizicii moravurilor. Critica rațiunii practice. Metafizica moravurilor], Ed. Gondolat, Budapest, 1991, pp.13.- 104., Kant, Immanuel, Az ítélőerő kritikája [Critica facultății de judecare], Budapest., Akadémiai Kiadó, 1979., Nietzsche, Friedrich: <i>Az értékek átértékelése</i> [Revalorizarea valorilor], Budapest, Holnap, 1994.</p>	<p>Anal. de text, discuții</p>	
<p>7. Normativismul axiologic și sitemul valorilor. Rickert, Heinrich, Kultúrtudomány és természettudomány [Știința culturii și știința naturii], Ed. Franklin Társulat, Budapest, 1923., Rickert, Heinrich: A filozófia alapproblémái. Módszertan. Ontológia. Antropológia [Problemele fundamentale ale filozofiei. Metodologie. Ontologie. Antropologie], Budapest, Európa, 1987. Windelband, Vilmos [Wilhelm]: <i>Preludiumok</i> [Preludii], Budapest, Ed Franklin Társulat, s.a.</p> <p>8. Valoarea de adevăr. Rickert, Heinrich, A megismerés tárgya [Obiectul cunoașterii]. In: Ész, élet, egzisztencia [Rațiune, viață, existență]. II-III. Szeged. 1992., pp. 99-154.</p>	<p>Anal. de text, discuții</p>	
<p>9. Conceptului fenomenologic al valorii. Brentano, Franz, Az erkölcsi ismeret eredete [Originea cunoașterii morale], Budapest, Ed. Kossuth, 1994., Hartmann, Nicolai: Értelemadás és értelem teljesülés [Înzestrare cu sens și realizarea sensului] In: Hartmann, N.: <i>Lételeméleti vizsgálódások. Válogatás kisebb írásaiból</i> [Investigații de ontologie. Culegere din scrierile sale], Budapest, Ed. Gondolat, 1972., Husserl, Edmund: A filozófia mint szigorú tudomány [Filozofia ca știință riguroasă]. Bp., 1993, Kossuth.,</p>	<p>Anal. de text, discuții</p>	

<p>10. Conceptul fenomenologic al valorii morale. Hartmann, Nicolai: A személyiség éthosza [Etosul personalității], In: Hartmann, N.: Lételeméleti vizsgálódások. Válogatás kisebb írásaiból [Investigații de ontologie. Culegere din scrierile sale]. Budapest, Gondolat, 1972., Scheler, Max: A formalizmus az etikában és a materiális értéketika [Formalismul în etică și etica materială a valorilor]. Budapest, Gondolat, 1979.</p>	<p>Anal. de text, discuții</p>	
<p>11. Conceptul fenomenologic al valorii estetice. Hartmann, Nicolai: <i>Esztétika</i> [Estetica], Budapest, Magyar Helikon, 1977., Ingarden, Roman: Az esztétikai tapasztalat ismeretelméleti vizsgálatának alapelvei [Principiile gnoseologice ale cercetării experienței estetice]. In: Bacsó Béla (szerk.): <i>Az esztétika vége – vagy se vége se hossza?</i> [Sfârșitul esteticii – sau o estetică fără limite?] Budapest, Ed. Ikon, 1995., Bonyhai Gábor, <i>Az értékek rendszere Thomas Mann „A kiválasztott” című regényében</i> [Sistemul valorilor în romanul lui Thomas Mann „Alesul”], Akadémiai, Budapest, 1974.</p>	<p>Anal. de text, discuții</p>	
<p>12. Filozofia pragmatistă a valorii și pluralismul axiologic. Perry, Ralph Barton: Az érték meghatározása az érdek terminusaiban [Definiția valorii în termenii interesului]; Rogers, Carl: Az értékek modern megközelítése felé [Spre abordarea modernă a valorilor]; Rescher, Nicholas: Érték, pragmatizmus, idealizmus [Valoare, pragmatism, idealism]; Kekes, John [János]: Az értékek sokfélesége és feltételelessége [Pluralitatea și condiționalitatea valorilor] In: Ungvári Zrínyi Imre (ed.): <i>Értékelméleti szöveggyűjtemény</i> [Culegere de texte axiologice], Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj, 1999.</p>	<p>Anal. de text, discuții</p>	
<p>13. Determinarea culturală a sensibilității axiologice. Danto, Arthur C.: A remekmű [Capodopera], In: <i>Rev. Magyar Lettre Internationale</i>, 1995./ 19., Vattimo, Gianni: De la utopie la heterotopie, In: Vattimo, Gianni: <i>Societatea transparentă</i>, Pontica, Constața, 1995., Vattimo, Gianni: A múzeum a posztmodern korban [Muzeul în era postmodernă], In: <i>Rev. Magyar Lettre Internationale</i>, 1998./ 29., Wessely Anna, E csarnok hangja szent [Glasul acestei săli este sfânt], <i>Rev. Magyar Lettre Internationale</i>, 1995/19.</p> <p>14. Comunicarea valorii. Baudrillard, Jean, <i>A tárgyak rendszere</i> [Sistemul obiectelor]. Ed. Gondolat, Budapest, 1987., Császi Lajos: <i>A rituális kommunikáció neodurkheimi elmélete és a média</i> [Teoria neodurkheimiană a comunicării ritualice și mass-media], In: <i>Rev. Szociológiai Szemle</i> 2001/2.,</p>	<p>Anal. de text, discuții</p> <p>Anal. de text, discuții</p>	

<http://www.mtapti.hu/mszt/20012/csaszi.htm>, Ungvári-Zrínyi Imre: *Értékkommunikáció. A filozófiai fogalmaktól a tömegkultúráig* [Comunicare de valori de la conceptele filozofice la cultura de masă], In: U.-Z.I., *Dialógus. Interpretáció. Interakció. Közelítések a kultúra kommunikatív értelmezéséhez* [Dialog. Interpretare. Interacțiune. Aproximări, ale interpretării comunicative a culturii], Marosvásárhely, Mentor, 2005.

Bibliografie:

1. Bayer József.: *Az érték antinómiái. Az újkantiánus értékelmélet és hatása a szociológia módszertanára* [Antinomiile valori. Axiologia neokantiană și influența sa asupra metodei sociologice], Budapest, Akadémiai, 1989.
2. Danto, Arthur C.: A remekmű [Capodopera], In: *Rev. Magyar Lettre Internationale*, 1995./ 19.
3. Kelemen János: Van-e a „jó”-nak jelentése? [Are “binele” vreo semnificație?], *Rev. Magyar Filozófiai Szemle*, 1976/4.
4. Simon Ferenc: *Az erkölcsi értékeszme története. Axio-ontológiai vázlatok az etika történetéből* [Istoria ideii de valoare morală. Schițe axio-ontologice din istoria eticii], Veszprém, VHTA, 1999.
5. Ungvári Zrínyi Imre (ed.): *Értékelméleti szöveggyűjtemény* [Culegere de texte axiologice], Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj, 1999.
6. Ungvári-Zrínyi Imre: *Értékkommunikáció. A filozófiai fogalmaktól a tömegkultúráig* [Comunicare de valori de la conceptele filozofice la cultura de masă], In: U.-Z.I., *Dialógus. Interpretáció. Interakció. Közelítések a kultúra kommunikatív értelmezéséhez* [Dialog. Interpretare. Interacțiune. Aproximări, ale interpretării comunicative a culturii], Marosvásárhely, Mentor, 2005.
7. Vattimo, Gianni: De la utopie la heterotopie, In: Vattimo, Gianni: *Societatea transparentă*, Pontica, Constața, 1995.
8. Vattimo, Gianni: A múzeum a posztmodern korban, In: *Magyar Lettre Internationale*, 1998./ 29.
9. Vianu, Tudor: *Studii de filozofia culturii*, București, Editura Eminescu, 1982.

8.3. Curs practic

Metode de predare

Observații

Bibliografie:

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul există în versiunea pecifică pentru filosofia scrisă în limba națională a diferitelor națiuni în programa de studii a universităților și facultăților de profil din România și în lume:

- Istoria filosofiei românești, Facultatea de Filosofie a Universității din București
- Storia della filosofia italiana (Prof. G. Cacciatore), Dipartimento di Filosofia "A. Aliotta", Università degli Studi di Napoli "FEDERICO II"

- Krzysztof Piotr Skowroński, Contemporary Polish Philosophy (for foreign students), Institute of Philosophy, Uniwersytet Opolski, Poland
- American Philosophy, University of Dallas, Master's Program in American Studies
- American Philosophy (Cynthia Freeland), Philosophy Department, University of Houston

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<p>Studentul trebuie să aibă notă de trecere (5) atât la curs (colocviu/lucrare) și seminar (analiza a 3 texte) ca să promoveze disciplina.</p> <p>În cadrul evaluării: -tentativa de copiere sau fraudă se notează cu: 1 -necunoașterea subiectelor se notează cu: 4</p>		<p>Nota finală se compune din două componente: 1. nota de la colocviu sau lucrare individuală scrisă la sfârșitul semestrului (70%) 2. nota de la seminar (30%),</p>
10.5 Seminar/laborator/curs practic	<p>- tema identificată corect - abordarea conținutului cu respectarea cadrului conceptual și metodologic</p>	<p>- prezență la 80% din numărul orelor de seminar - participarea la discuții - prezentarea (analiza) a trei texte din tematica seminariilor</p>	<p>Seminar: 30% din nota finală</p>
<p>10.6 Standard minim de performanță</p> <p>a. Prezență (70% din seminarii) + Verificare scrisă</p> <p>b. Cunoașterea operelor a conceptelor fundamentale pentru istoria filozofiei maghiare; Gândire și argumentare coerentă în domeniul problemelor dezvoltate în istoria filozofiei maghiare;</p> <p>c. Capacitatea elaborării unei lucrări de istoria filozofiei maghiare bazat pe idei proprii</p>			

Data completării
25.03.2020

Semnătura titularului de curs
Conf. dr. Ungvári Zrínyi Imre

Semnătura titularului de seminar
Conf. dr. Ungvári Zrínyi Imre

Data avizării în departament
30.03.2020

Semnătura directorului de departament
Conf. dr. Demeter Attila

